

ВСТУПНЕ СЛОВО

Пропонований увазі читача номер журналу «Археологія і давня історія України» не зовсім звичний по суті. Він присвячений ювілеям двох знаних спеціалістів в області археології раннього залізного віку: 100-річчю з дня народження Варвари Андріївни Іллінської, видатного дослідника Скіфії, і 70-річчю Олександра Володимировича Симоненка, відомого фахівця-сарматолога, безперечно, лідера сарматології в Україні, до сфери інтересів якого входить і вивчення пізньоскіфської культури Північного Причорномор'я.

Обидва вчені, археологи, мають безпосереднє відношення до Відділу археології раннього залізного віку нашого Інституту.

Варвара Андріївна працювала в цьому науковому підрозділі впродовж усього свого наукового життя, з 1945 по 1979 р., тобто 34 роки, пройшовши шлях від аспіранта Відділу до доктора наук, старшого наукового співробітника.

Із Відділом археології раннього залізного віку пов'язана і вся наукова доля Олександра Володимировича, стаж якого в цьому науковому підрозділі налічує майже півстоліття, а науковий ріст — більш ніж яскравий і показовий: від молодшого (1972) до доктора наук, провідного наукового співробітника Відділу.

При цьому, якщо основні наукові інтереси В. А. Іллінської знаходились в області класичної скіфської археології (VII—IV/III ст. до н. е.), то сфера першочергових занять О. В. Симоненка — наступний етап археології раннього залізного віку — сарматсько-пізньоскіфський (III ст. до н. е. — III ст. н. е.). Іншими словами, він своєю науковою діяльністю підхоплює й продовжує ініціативу у вивчення історії раннього залізного віку Північного Причорномор'я.

Наукові праці обох дослідників практично охоплюють весь ранній залізний вік Північного Причорномор'я.

Статті за тематикою наукових штудій В. А. Іллінської та О. В. Симоненка, співвідносяться з великим колом інтересів, притаманних цим дослідникам.

У першому випадку — це лісостепові й степові старожитності, поселенські й поховальні, доскіфського й скіфського часу, різні категорії матеріальної культури, питання скіфського мистецтва.

У другому — широке коло питань сарматської і пізньоскіфської культур не тільки Східної Європи, а і Євразії в цілому. Особливу увагу приділено військовій справі сарматського часу, жіночим похованням зі зброєю, мистецтву сарматського звіриного стилю.

Важливо, що в колі ювілейних статей присутні роботи антропологів, присвячені вивченню фізичного вигляду населення раннього залізного віку лісостеповій та степовій територій України.

Статті написані відомими фахівцями, що представляють різні — і не тільки вітчизняні — наукові центри. Сказане особливо стосується блоку сарматсько-пізньоскіфського періоду. Тут, крім фахівців з України, представлені роботи вчених Росії, Румунії, Угорщини.

Випуск розпочинається зі статей на честь ювілярів, в яких подані не тільки біографічні дані дослідників, а й цілком об'єктивно і детально представлено їхній вагомий внесок в археологію раннього залізного віку Східної Європи.

Усе сказане вище дозволяє вважати цей номер журналу «Археологія і давня історія України» яскравим, важливим і необхідним для археологічної науки виданням!

Редакція